

Ortopedske bolesti ždrebadi

DOC. DR. SC. NIKA BRKLJAČA BOTTEGARO

KLNIKA ZA KIRURGIJU, ORTOPEDIJU I OFTALMOLOGIJU

VETERINARSKI FAKULTET, SVEUČILIŠTE U
ZAGREBU

Ortopedske bolesti ždrebadi

Osteohondroza

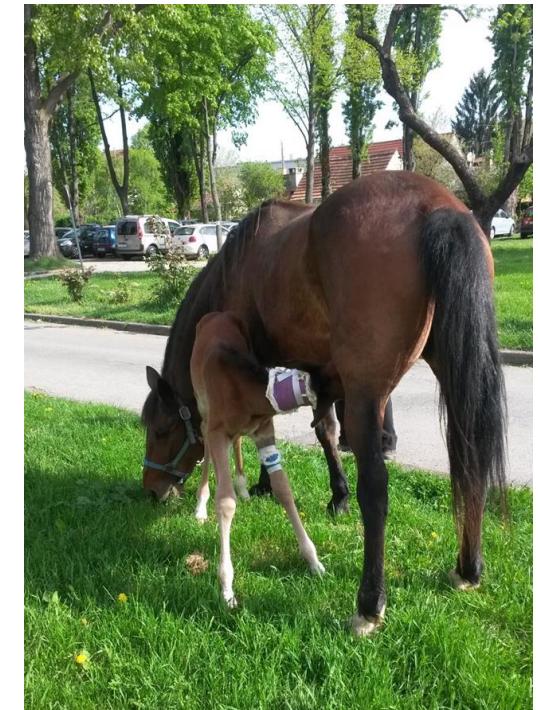
Fizitisi

Kutni deformiteti

Fleksorni deformiteti

Septični artritis

Frakture

Osteohondroza

Razvojna ortopedska bolest

Poremećaj endochondralne osifikacije

Slabija biomehaničkih svojstva hrskavice → odlomci

Upalne promjene u zglobovima

Degenerativni procesi

Hromost

Bez kliničkih znakova

Osteohondroza

Otečenje zgloba

Hromost

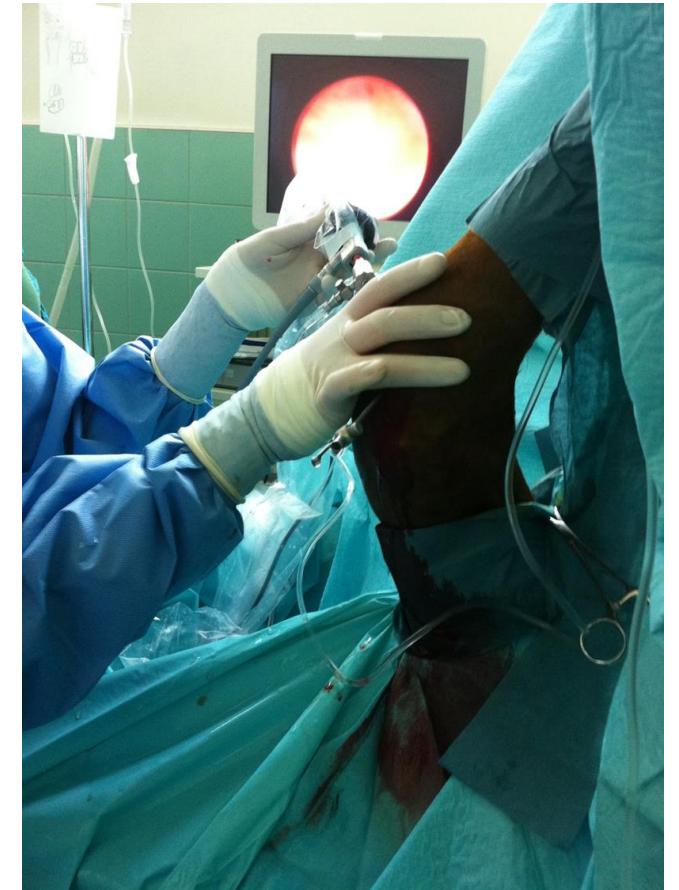
Tarzus, putični zglob, koljeno

Rendgenološka dijagnostika, ultrazvuk, artroskopija

Konzervativna terapija (rijetko uspješna)

Krifuška terapija

Prognoza ovisi o zglobu i postojećim sekundarnim promjenama

Osteohondroza

Kombinacija predispozicije i pogodovnih čimbenika

Brz rast konja

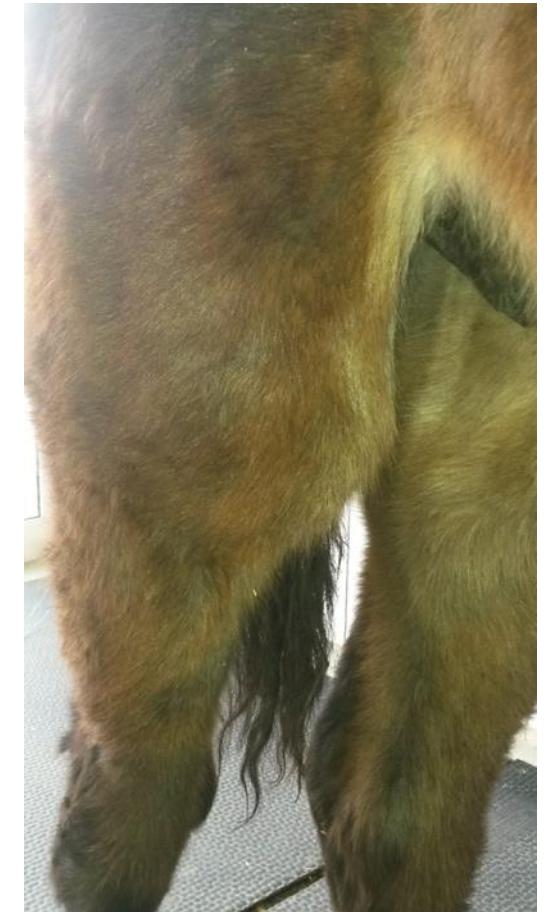
Veliki konji

Hranidba (prekomjerna, manjak bakra, te neadekvatan omjer kalcija i fosfora)

Način držanja (premalo kretanja, pretjerano opterećenje)

Genetski čimbenici (heritabilnost ovisna o pasmini ali i o zahvaćenom zglobu)

Hormonalni poremećaji (inzulin, hormoni štitnjače)

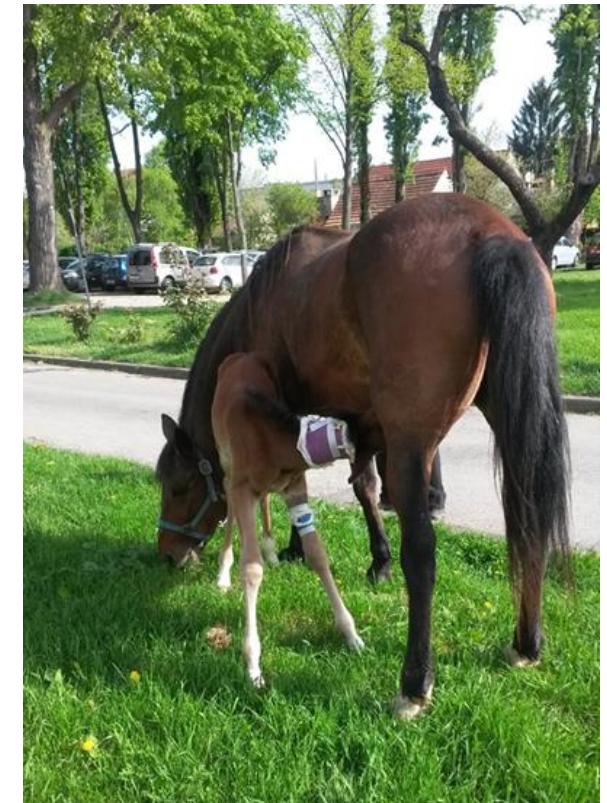
Osteohondroza

PREVENCIJA

Hranidba (smanjen unos energije, bakar, omjer Ca:P- 1.3:1)

Kretanje (premalo kao i previše nekontroliranog-negativan učinak)

Selekcija

Fizitis

Upalne promjene ploča rasta kosti

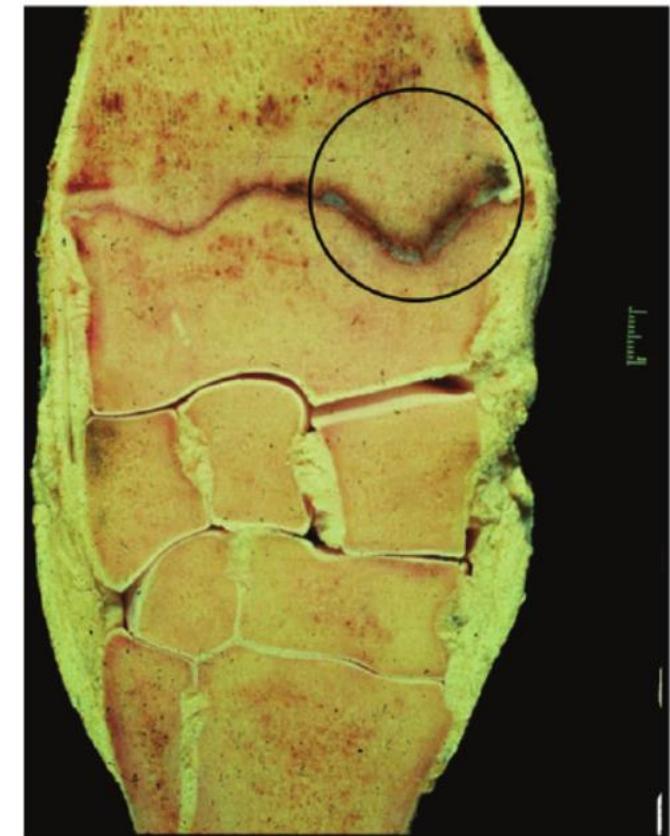
Češći kod ždrebadi s povećanom hranidbom, mladi pašnjaci

Medijalno jači pritisak

Putični zglob (3-6 mjeseci), distalni radius (8-24 mjeseci)

Zadebljanje, temperiranost, bolnost

Trepija: mirovanje, redukcija hranidbe, korekcija kopita

Preuzeto: Bramlage, EVE 2011.

Kutni deformiteti nogu

Medijalna ili lateralna devijacija aksijalne osi ekstremiteta u frontalnoj ravnini

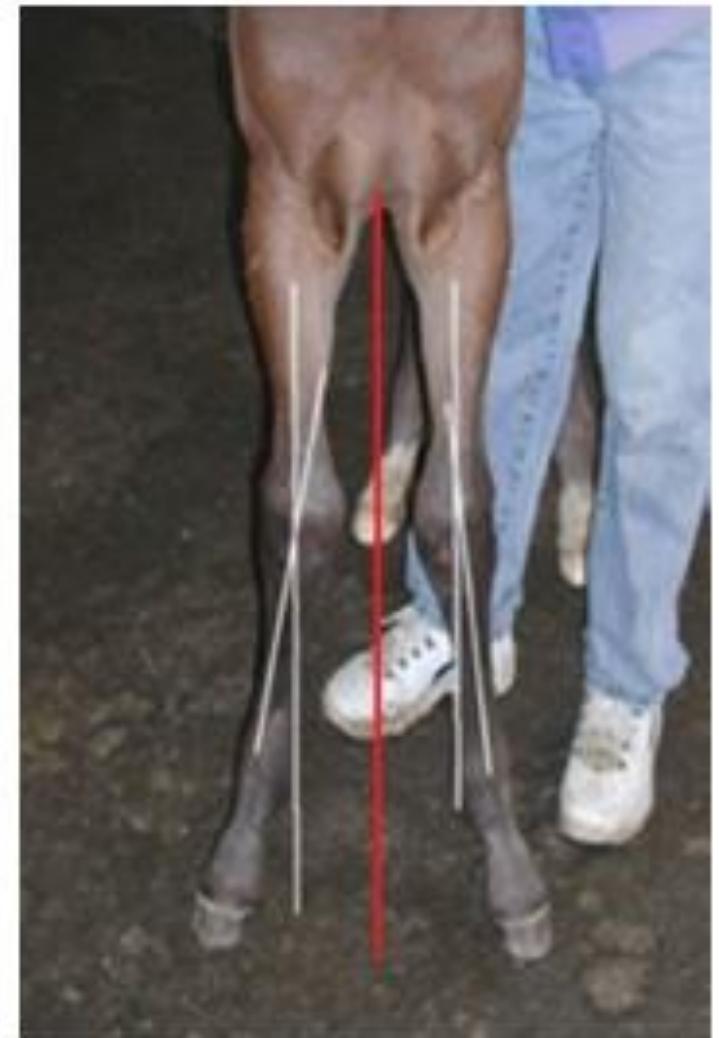
Česti kod ždrebadi, prva godina života

Evaluacija u mirovanju, kretanju i radiološka

Dizbalans rasta u fizama, deformiteti kuboidnih kostiju, slabost periartikularnog tkiva

VALGUS-devijacija lateralno od osi

VARUS- devijacija medijalno od osi

Preuzeto: Farriery for the foal: A review part 2: Therapeutic farriery
S. E. O'Grady, EVE, 2019.

Kutni deformiteti nogu

KARPUS/TARZUS VALGUS

2-5* omogućuje ždrebetu stabilniji položaj tijekom sisanja

5-8* čvrsta podloga boksa, mali ispust

> 8*, nema poboljšanja → RTG neophodno (kuboidne kosti, mjesto devijacije)

Do 10* konzervativno (\downarrow kretanje, udlage, korekcija kopita)

Kontrolirano kretanje

Kutni deformiteti nogu-terapija

Korekcija kopita-uklanjanje lateralnog zida kod valgus, ali važnija ekstenzija medijalno

Ekstenzija vraća težište u centralni dio kopita i više opterećuje dio fize koji prebrzo raste

Kirurške tehnike (transfizeali vijak, transfizelani most, korektivna osteotomija)

Karpus-kirurški najduže do 14 mj

Preuzeto: Farriery for the foal: A review part 2: Therapeutic farriery
S. E. O'Grady, EVE, 2019.

Kutni deformiteti nogu-terapija

VARUS PUTIČNOG ZGLOBA

Prvi tjedni, često s uvrnutim kopitom (toe-in)

Važno rano prepoznati jer je funkcionalno zatvaranje fize Mc/MtIII oko 8. tjedna

Mirovanje, ekstenzija lateralno

Transfizelani vijak kratkotrajno

Važna rana dijagnostika i terapija

Deformiteti nogu u sagitalnoj ravnini

Fleksuralni deformiteti, „kontrahirane tetive”

Skraćenje mišićnotetivnog spoja → permanentne fleksije distalnih zglobova, najčešće kopitnog

Otežano kretanje, posrtanje

Kongenitalni

Stečeni

Konzervatina/kirurška terapija

Rano prepoznavanje, liječenje

Deformiteti nogu u sagitalnoj ravnini-kongenitalni

Prisutni prilikom rođenja

Različita etiologija (položaj fecesa, hranidba za vrijeme graviditeta, influenza virus...)

Terapija ovisno o stupnju i zglobu

Konzervativna (kretanje, pp i. v. oksitetraciklin, povoji, udlage, fizikalna terapija, ekstenzije prsta???)

Kratkotrajno gips

Deformiteti nogu u sagitalnoj ravnini

Deformiteti nogu u sagitalnoj ravnini- stečeni

2.-4. mjesec, češće unilateralno

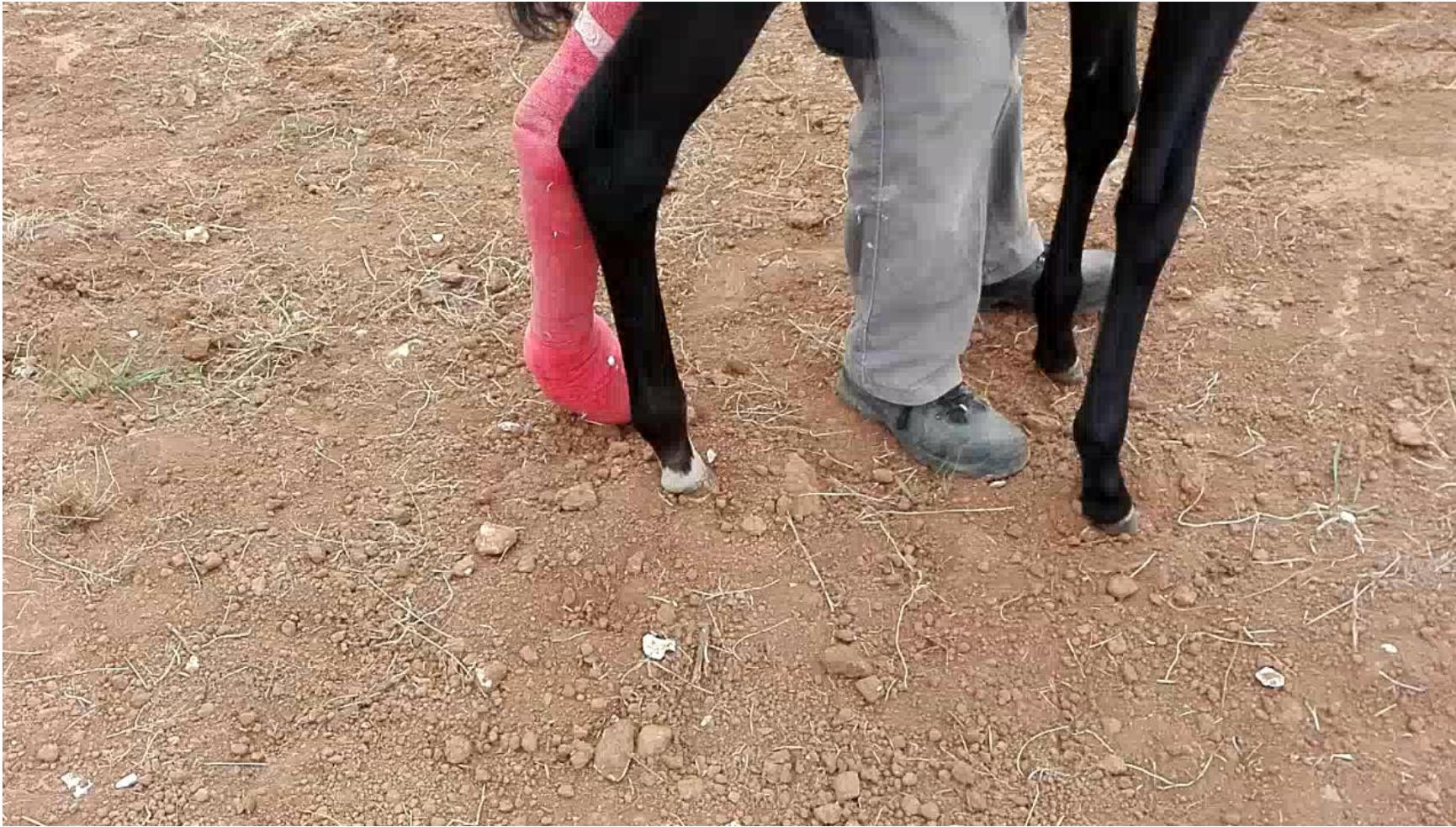
Genetska predispozicija, pogreške hranidbe, kontrakcija mišića zbog boli-reflksna kontrakcija

Pojačano trošenje dorzalnog dijela kopita (blagi oblik), pete ne dodiruju tlo, promjene na P3

Terapija: konzervativna (mirovanje, korekcija kopita-blago uklanjanje peta, ekstenzija prsta-
oštećenje dorzalnog zida kopita, analgezija)

Kod teških oblika kirurška terapija (dezmotomija ALDDFT)

Septični artritis

Česta patologija ždrebadi

Posljedica primarnih septičnih procesa (pupak, pluća, GI sustav)

Najveći rizik unutar prvih 30 dana života

Nedostatan prijenos pasivne imunosti rizični čimbenik

Sinovitis, osteomijelitis (epifizitis), fizitis

Prognoza: osrednja do dobra za preživljavanje (ovisno o općem stanju, broju zahvaćenih zglobova)

Septični artritis

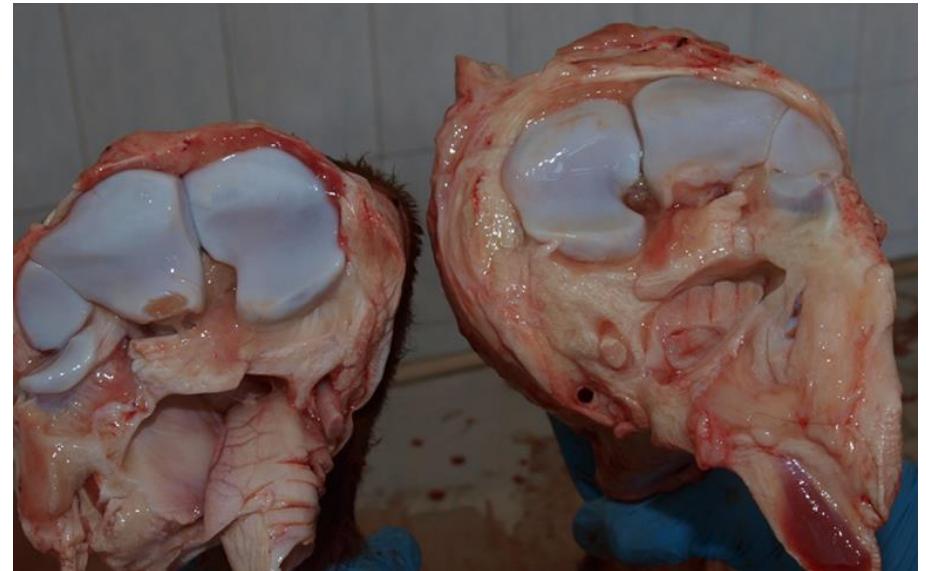
Otečenje zglobova i/ili područja oko zglobova

Hromost različitog stupnja

Znakovi primarne bolesti ukoliko je prisutna

Dijagnostika: analiza sinovijalne tekućine, rtg, krvne pretrage

Terapija: lavaža, antibiotska, analgetska terapija

Frakture

Česte kod ždrebadi

Različite traume

Komplikacije „specifične“ za ždrebadi

Kutni deformiteti, hiperekstenzija kontralateralne noge

Kontrakteure ipsilateralne noge

Česte infekcije

Manja težina, bolja mogućnost cijeljenja

Specifičnost terapije

Zaključak

Suradnjom uzgajivača i veterinara do najboljeg konja

Pravilna selekcija konja

Važnost pravilne hranidbe

Važnost pravilnog držanja

Rano prepoznavanje patoloških stanja

